

Juul Madsen: Må jeg have lov at sige til den højtærede landbrugsminister, at jeg ikke har udtalt, at landarbejdernes lønninger efter de nugældende forhold forhindrer dem i at være kvalificerede til at deltage i byggeri i henhold til denne lovgivning. Det, jeg sagde, var, at landarbejdernes lønmæssige status er blevet forbedret i de senere år. Vi ved også, at en yderligere forbedring uanset landbrugets rentabilitet sandsynligvis står for døren. Endvidere ved vi jo også, at indførelse af 8 timers arbejdsdagen i landbruget for disse kategoriers vedkommende har betydet overtidsbetaling sommeren igennem, som i forbindelse med tillæg og høstarbejde o. lign. bevirker, at disse landarbejdere efterhånden har en ganske antagelig løn og har fået en betydelig opretning og forbedring af deres lønvilkår.

Det var ud fra det synspunkt, jeg tog det standpunkt, at så kan de også være med til at betale nogle af de goder, som er til sigtet med loven, således at denne kan komme til fortsat at virke efter sin hensigt, men altså under hensyntagen til de ændrede forhold. Jeg gik ikke imod loven, men ønskede en anden finansieringsform; jeg anerkender formålet: at bygge gode boliger af den standard, som den højtærede landbrugsminister ønsker, men jeg ønsker, at det sker på et grundlag, der bliver billigere for samfundet, uden at vi tager de fordele væk, som der stadig vil være ved en sådan lovgivning.

Grøndahl: Jeg beklager, at jeg ikke var klar over, at man kunne være medlem af en arbejdsløshedskasse, uden at man var medlem af en fagforening, men det hører jeg altså at man kan være.

Hvad angår kontrol, er jeg absolut ikke indstillet på, at vi får mere kontrol her i landet, men da loven jo hedder „Lov om opførelse af arbejderboliger på landet“, og da en af betingelserne for at få det i lovforslaget omhandlede lån er, at man skal „være beskæftiget ved normalt forefaldende arbejde på landet“, formoder jeg, at baggrunden for loven i sin tid ikke alene var at hjælpe landarbejderne, men også at hjælpe landbruget — og hvad hjælper det, at man hjælper en hel del mennesker, som i

øjeblikket er landarbejdere, til at få disse lån, når de så et halvt eller et helt år efter, at de har fået lånet, overgår til andet erhverv? Og hvordan er det med den kontrol, der nu udføres af husmandskommissionerne? Den udføres faktisk kun hvert tredje år, og kommissionerne har ikke engang indberetningspligt om dette specielle forhold; det står der i al fald ikke noget om i loven. Jeg har netop forespurgt i jordlovsudvalget, hvorledes man fik ordnet netop dette spørgsmål, for der er jo her tale om ret mange penge for statskassen. Når vi nu er oppe på at udlåne ca. 30 000 kr., og det er til den berømte lave rente, er der mindst 1 000 kr.s forskel på denne forrentning og den normale forrentning af lån; og i det øjeblik en landarbejder, som han jo har været, går over til industrien eller andet erhverv, kan han godt betale almindelig rente, mener jeg i hvert fald. Det er derfor, jeg ønsker en indberetningspligt, og jeg kan ikke se, at det vil påføre hverken staten eller kommunerne nogen yderligere udgift at skulle gøre indberetning om disse menneskers forhold.

Når ejerne af landejendomme ikke vil bygge, når der faktisk ikke er flere, der er ansøgere, kan jeg i og for sig godt forstå det, for disse ejere af landejendomme betaler stort set almindelig markedsrente; men mit forslag gik også ud på, at de skulle have ret til at få de samme betingelser, som landarbejderne har nu, nemlig lån til den meget lave rente. Derved ville man ikke begunstige ejerne af landejendomme, for de ville lade fordelene ved den lave rente gå videre til landarbejderne, og derved ville man netop opnå det, jeg mener er lovens mening, nemlig at disse huse udelukkende bebos af arbejdere, der er beskæftiget ved landbrug eller lignende erhverv.

Landbrugsministeren (Skytte): Jeg vil først sige ganske kort til det ærede medlem hr. Juul Madsen, at jeg tror stadig på, at denne lov giver den bedste og billigste bolig efter det, der investeres. Jeg vil selvfølgelig gerne se på det, hvis man ønsker at stille ændringsforslag, der har samme sigte og kan give det samme resultat, men jeg tror altså ikke på, at det kan lade sig gøre.